

ЕУ за развој статистике у Србији

Попис становништва, домаћинстава и станова 2021.

Закон о попису становништва, домаћинстава и станова 2021. године

"Службени гласник РС", бр. 9 од 4. фебруара 2020.

Љиљана Ђорђевић

Стручни скуп „Попис 2021.“

Врњачка Бања, 19-21. фебруар 2020.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Циљеви доношења Закона:

- да се на јединствен начин правно регулишу надлежности и обавезе свих институција које учествују у припремама и спровођењу Пописа 2021, а посебно послови и задаци РЗС-а, који има кључну улогу у свим фазама спровођења пописа, као и задаци пописних комисија које се формирају у општинама, градовима и Граду Београду;
- да се пропишу обавезе и дужности лица која се обухватају пописом и лица која непосредно обављају послове Пописа, употреба и заштита прикупљених података, објављивање резултата и финансирање пописних активности;
- да се дефинише период и начин пописивања, као и садржај пописних упитника.

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 11. Устава Републике Србије, према којем Република Србија уређује и обезбеђује прикупљање статистичких и других података од општег интереса.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Пут Закона:

- Нацрт Закона припремљен је почетком 2019. Јавна расправа одржана од 12. априла до 17. маја 2019. (округли сто: 10. маја 2019.);
- Припремљен је Извештај о усклађености са прописима ЕУ - Regulation (EC) No 763/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on population and housing censuses, CELEX: 32008R0763; У сарадњи са МЕИ, нацрт закона је, заједно са Табелом усклађености и Извештајем о спроведеној јавној расправи, послат Европској комисији на неформалне консултације;
- Нацрт Закона достављен је на мишљење министарствима и др. органима и организацијама;
- Припремљена је Анализа ефеката закона и Акт о процени утицаја на заштиту података о личности у Попису 2021. (сагласност Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности);
- Предлог закона усвојен је у новембру 2019. на седници Владе РС.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

- I. Уводне одредбе (предмет закона и појмовник израза)
- II. Спровођење Пописа (период пописивања, начин прикупљања података, јединице пописа и садржај пописних упитника)
- III. Обавезе државних и других органа и организација у припремама, организацији и спровођењу Пописа (задачи РЗС-а, формирање и задачи Пописних комисија у ЈЛС, обавезе министарстава и посебних организација и употреба административних извора података за потребе Пописа)
- IV. Финансирање Пописа
- V. Дужности лица која обављају послове у вези са Пописом и лица која се обухватају Пописом (дужности пописивача, инструктора и других ангажованих лица, дужности лица која се обухватају пописом)

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

- VI. Обрада података и објављивање резултата Пописа
- VII. Употреба, заштита и чување података прикупљених у попису
- VIII. Казнене одредбе (казнене мере за прекршај за физичка лица обухваћена пописом која одбијају да дају податке или дају нетачне податке, као и казнене мере за пописиваче, инструкторе и др. учеснике пописа ако не обавељају послове на прописан начин)
- IX. Завршне одредбе (прописивање методолошких инструмената и објављивање основних пописних упитника; рок за формирање пописних комисија; привремена обустава измена назива и граница просторних јединица и имена улица и тргова у насељеним местима, и ступање на снагу овог закона)

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Период и начин пописивања (члан 3.)

Пописивање се спроводи од **1. до 30. априла 2021.** године.

Непосредно по завршетку пописивања, врши се контрола квалитета података прикупљених Пописом поновним пописивањем у изабраним пописним круговима.

Пописивање и контрола квалитета података прикупљених Пописом спроводе се према стању на дан 31. марта 2021. године у 24.00 сата.

Податке прикупљају пописивачи непосредно од грађана, методом интервјуа.

➤ **Попис 2011.**

- од 1. до 15. октобра (у великим градовима продужено пописивање);
- око 36.000 пописивача;
- папирни упитници, преко 300 тона папира (преко 12 милиона попуњених упитника);
- обрада (скенирање упитника, оптичко препознавање карактера...);
- прва књига коначних резултата објављена после годину дана

Закон о попису становништва, домаћинствава и станова 2021.

Јединице које се обухватају Пописом

Члан 4.

Пописом се обухватају:

- 1) држављани Републике Србије са пребивалиштем, односно боравиштем у Републици Србији, без обзира на то да ли су у време спровођења Пописа присутни у свом месту становања или привремено бораве у другом месту у Републици Србији или у иностранству;
- 2) стално настањени странци, странци којима је одобрен привремени боравак у Републици Србији и друга лица која у време спровођења Пописа бораве на територији Републике Србије;
- 3) домаћинства;
- 4) станови и друге настањене просторије.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Јединице које се не обухватају Пописом

Члан 5.

Пописом се НЕ обухвата дипломатско и војно особље страних држава, као ни чланови њихових породица који са њима бораве у Републици Србији.

Пописом се НЕ обухватају станови у власништву страних држава.

Закон о попису становништва, домаћинствава и станова 2021.

Садржај пописа (чл. 6 – 8)

- Подаци о лицима;
- Подаци о домаћинствима;
- Подаци о становима и другим настањеним просторијама.

Завршне одредбе

Садржај упитника објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Органи за спровођење Пописа

Члан 9.

Попис припрема, организује и спроводи Републички завод за статистику.

Одређене послове припреме, организације и спровођења Пописа на територији општина, градова и Града Београда Републички завод за статистику обавља преко пописних комисија, у складу са овим законом.

У припреми, организацији и спровођењу Пописа, у оквиру своје надлежности, учествују и:

- министарства и посебне организације,
- јединице локалне самоуправе, и
- други органи, организације и институције.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Републички завод за статистику (члан 10.)

- стара се о благовременом и потпуном спровођењу овог закона;
- дефинише методологију Пописа у складу са националним потребама и међународним обавезама;
- прописује садржај пописних упитника у складу са овим законом;
- израђује упитнике, упутства и друге методолошке и организационе инструменте Пописа;
- сарађује са министарствима, посебним организацијама, јединицама локалне самоуправе и др., координира заједничке активности, даје инструкције, пружа стручну помоћ и тражи извештаје о реализацији пописних активности;
- обезбеђује потпуно, тачно и правовремено обавештавање становништва о значају и циљевима Пописа и начину и времену његовог спровођења;

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Републички завод за статистику (члан 10.)

- формира пописне комисије у општинама, градовима и Граду Београду и дефинише њихове обавезе; доставља пописним комисијама методолошка и организациона упутства, као и опрему за теренско прикупљање података;
- израђује финансијска упутства о коришћењу средстава намењених за спровођење Пописа и контролише употребу финансијских средстава; распоређује и преноси финансијска средства пописним комисијама;
- дефинише критеријуме и процедуре за избор непосредних учесника у Попису; спроводи стручну обуку непосредних учесника у Попису; издаје прописана овлашћења за рад у Попису;
- организује теренско прикупљање података и контролу квалитета података прикупљених Пописом;
- обрађује и анализира податке; објављује пописне резултате; архивира пописну грађу и обезбеђује заштиту података у складу са законом и другим прописима...

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Пописне комисије (члан 11.)

- Пописне комисије се формирају у свакој општини, граду и градској општини Града Београда.
- Пописна комисија има 3 – 7 чланова, укључујући и једног представника РЗС-а;
- Критеријуми за одређивање броја чланова: број становника, број насељених места и површина коју захвата општина/град;
- Чланове пописне комисије предлаже ЈЛС, а именује их директор РЗС-а.

Завршне одредбе

Рок за формирање пописних комисија – 10 месеци од ступања закона на снагу.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Задачи пописне комисије

- Обавештава становништво о значају и циљевима пописа, начину спровођења, правима и дужностима грађана;
- Обезбеђује просторије за селекцију и обуку кандидата, смештај пописног материјала и опреме; ангажује додатно стручно особље за подршку томом припрема и спровођења пописа;
- Решава спорне ситуације на терену;
- Стара се о правилном распореду и рационалној употреби финансијских средстава одређених за попис, врши обрачун трошкова и доставља извештаје;
- Обавља и друге послове у складу са упутствима РЗС-а.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Министарства и посебне организације (члан 12.)

У оквиру свог делокруга и задатака утврђених овим законом, у извршењу појединих послова у вези са Пописом учествују:

- Министарство надлежно за послове одбране
- Министарство надлежно за послове правде
- Министарство надлежно за спољне послове
- Министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања
- Републички геодетски завод
- Комесаријат за избеглице и миграције
- Друга министарства и посебне организације

Други државни органи, органи аутономне покрајине, организације, агенције, канцеларије и службе Владе обавезни су да, уколико је потребно, пруже стручну помоћ РЗС-у у процесу припреме и реализације Пописа, у оквиру свог делокруга утврђеног законом.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Министарство надлежно за послове одбране (члан 13.)

- Обезбеђује услове за пописивање војних и цивилних лица која у време Пописа станују у касарнама, војним школама и другим војним установама, као и за пописивање припадника Војске Републике Србије који су ангажовани у мултинационалним операцијама.
- Начин пописивања се утврђује методолошким упутством, које доноси директор РЗС-а, уз сагласност министра надлежног за послове одбране.
- Попис 2011. ➡ попуњавање упитника у војним објектима од стране посебно обучених лица запослених у Војсци (претпописивање од 1. до 20. септембра); слање попуњених упитника на кућну адресу пописаних лица или пописној комисији у чијој општини се налази војни објекат; расподела упитника пописивачима по адресама становања пописаних лица...
- Попис 2021. ➡ пописивачи у сарадњи са запосленима у војним објектима

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Министарство надлежно за послове правде (члан 14.)

- Обезбеђује услове за пописивање лица која се налазе у заводима за извршење кривичних санкција.
- Начин пописивања утврђује се методолошким упутством, које доноси директор Републичког завода за статистику, уз сагласност министра надлежног за послове правде.
- Попис 2011. ➡ попуњавање упитника од стране посебно обучених лица запослених у установама за извршење кривичних санкција од 1. до 15. септембра (претпописивање); слање попуњених упитника пописним комисијама у општинама становања пописаних лица до 20. септембра; расподела упитника пописивачима по адресама...
- Попис 2021. ➡ пописивачи у сарадњи са запосленима у установама.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Министарство надлежно за спољне послове (члан 15.)

- Обезбеђује услове за организацију и спровођење Пописа држављана РС на раду у дипломатско-конзуларним представништвима, деловима привредних друштава у иностранству, деловима банака и других лица у финансијском сектору у иностранству, представништвима Привредне коморе Србије у иностранству, Организацији Уједињених нација, њеним органима и специјализованим агенцијама и другим међународним организацијама, као и чланова њихових домаћинства који са наведеним лицима бораве у иностранству.
- Начин пописивања утврђује се методолошким упутством, које доноси директор РЗС-а, уз сагласност министра надлежног за спољне послове.
- Попис 2011. ➡ МСП је организовало слање упитника ДКП-има; упитници су дељени нашим грађанима који су их попуњавали; ДКП су достављали упитике РЗС-у преко МСП (до 15. септембра); РЗС је прослеђивао упитнике пописним комисијама које су их распоређивале пописивачима; пописивачи су преписивали одговоре на оригиналне упитнике (за ОЦР).
- Попис 2021. ➡ веб апликација за самопописивање

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања (члан 16.)

- Обезбеђује услове за пописивање лица смештених у установама социјалне заштите, као и за пописивање бескућника у прихватилиштима и свратиштима.
- Начин пописивања утврђује се методолошким упутством, које доноси директор РЗС-а, уз сагласност надлежног министра.
- Попис 2011. ➡ пописивање бескућника организовано је у сарадњи за Републичким и Покрајинским завод за социјалну заштиту (претпописивање од 1. до 30. септембра)
- Попис 2021. ➡ развој посебне веб апликације у коју би запослени у установама социјалне заштите уносили податке о лицима "без крова над главом" која потраже помоћ.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Републички геодетски завод (члан 17.)

- У сарадњи са Републичким заводом за статистику, израђује методолошко-организационо упутство за припрему и ажурирање геопросторних података за потребе теренске реализације пописа.
  - Врши ревизију граница статистичких и пописних кругова, ажурира податке Регистра просторних јединица и обезбеђује расположиве скупове и сервисе геопросторних података из своје надлежности, који су неопходни за организацију теренских активности, израду ажурних мапа статистичких и пописних кругова, повезивање пописних и геопросторних података, обраду и објављивање резултата пописа.
-
- Попис 2011. ➡ први пут коришћен ортофото и Адресни регистар за израду папирних мапа пописних кругова
  - Попис 2021. ➡ електронске мапе пописних кругова; повезивање пописних и геопросторних података (координате свих стамбених објеката).

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Комесаријат за избеглице и миграције (члан 18.)

- Обезбеђује услове за пописивање лица смештених у колективним центрима, центрима за азил и прихватним центрима, као и другим објектима који су у његовој надлежности.
- Попис 2011. ➡ пописивачи су попуњавали упитнике у колективним центрима за смештај избеглих и прогнаних лица; нису пописивана лица у центрима за азил јер нису идентификована као лица која се обухватају пописом.
- Попис 2021. ➡ пописују се и мигранти који су смештени у центрима за азил и прихватним центрима. Попис спроводе пописивачи у сарадњи са запосленима у објектима који су у надлежности КИРС-а.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Јединица локалне самоуправе (члан 20.)

Јединица локалне самоуправе обавља следеће послове:

- предлаже чланове пописне комисије,
- обезбеђује просторије за рад пописне комисије,
- прати спровођење Пописа на својој територији,
- пружа помоћ пописној комисији у извршавању пописних задатака,
- обавља друге послове у складу са упутствима Републичког завода за статистику.

Завршне одредбе

У периоду од 1. до 30. априла 2021. године, **надлежни органи неће мењати** називе и границе територијалних јединица: општина, градова и насељених места, као ни **имена улица и тргова у насељеним местима.**

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Употреба административних извора података (члан 22.)

За потребе припреме и организације Пописа, праћења обухвата пописних јединица и унапређења квалитета прикупљених података, РЗС има право приступа административним изворима података.

Подаци од значаја за Попис који нису прикупљени током теренске реализације Пописа преузимају се из расположивих административних извора.

Власници административних извора података обавезни су да на захтев РЗС-а омогуће преузимање података од значаја за Попис, укључујући идентификаторе.

РЗС је дужан да предузме све мере заштите података преузетих из административних извора, у складу са законом.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Објављивање резултата Пописа (члан 28.)

Републички завод за статистику објављује резултате Пописа од јавног значаја, и то:

- 1) прелиминарне резултате Пописа, у року од 30 дана од дана завршетка пописивања;
- 2) коначне резултате Пописа, заједно са метаподацима и извештајем о квалитету, у складу са календаром објављивања, сукцесивно до 31. децембра 2022. године.

Резултати се објављују искључиво у виду агреgirаних података, и доступни су свима под једнаким условима на званичном веб-сајту Републичког завода за статистику.

Закон о попису становништва, домаћинства и станова 2021.

Употреба података прикупљених у Попису (члан 29.)

- Подаци се користе искључиво у статистичке сврхе.
- РЗС не може податке уступати другим физичким и правним лицима;
- Подаци прикупљени у Попису не могу се употребљавати у сврху утврђивања обавеза грађана, нити се могу користити као доказ за остваривање права грађана.
- РЗС може користити податке прикупљене Пописом за успостављање статистичких регистара, у складу са законом који уређује област званичне статистике и законом који уређује заштиту података о личности.
- За потребе коришћења пописних података у научноистраживачке сврхе, РЗС образује посебну базу са анонимизираним микроподацима.

Захваљујем се на пажњи

Љиљана Ђорђевић

Начелник Одељења за попис становништва

ljiljana.djordjevic@stat.gov.rs